

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

№ 16/3-185/2735(48842)

"26" 02 2020 р.

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів (щодо врегулювання цін на лікарські засоби)»

У законопроекті пропонується доповнити Закон України «Про лікарські засоби» новою ст. 20¹, згідно з якою «граничні постачальницько-збутові та торговельні (роздрібні) надбавки на лікарські засоби і вироби медичного призначення, що реалізуються в Україні, встановлюються Кабінетом Міністрів України, проте не можуть перевищувати 7 та 15 % відповідно від оптово-відпускну (для постачально-збутових надбавок) та закупівельної (для торговельних надбавок) ціни лікарських засобів і виробів медичного призначення». Крім цього, передбачається внести зміни до ст. 13 Закону України «Про ціни і ціноутворення», згідно з якими обмеження щодо встановлення розміру торговельної надбавки (націнки) можуть встановлюватись законами України.

Прийняття законопроекту, як зазначається у пояснювальній записці до нього, «сприятиме зниженню цін на лікарські засоби в Україні, підтримає громадян, в першу чергу - соціально незахищені верстви населення, зокрема, пенсіонерів та пацієнтів з хронічними захворюваннями» (п. 6).

Головне науково-експертне управління, розглянувши законопроект, вважає за доцільне висловити щодо нього такі зауваження і пропозиції.

Згідно з вимогами Конституції України органи державної влади, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (ч. 2 ст. 19). Виходячи із цього, є підстави вважати, що пропозиція встановити на законодавчому рівні торговельну та постачальницько-збутову надбавку (націнку) на лікарські засоби не повною мірою узгоджується з вимогами Конституції України, за якими забезпечення проведення цінової політики покладається на Кабінет Міністрів України (п. 3 ч. 1 ст. 116). У межах цієї функції Кабінет Міністрів України здійснює державне регулювання цін шляхом установлення обов'язкових для застосування суб'єктами господарювання, зокрема, граничних рівнів торговельної надбавки (націнки) та постачальницько-збутової надбавки (постачальницької винагороди) (ст. 13 Закону України «Про ціни і ціноутворення»).

8800000

У цьому плані звертаємо увагу на те, що на сьогоднішній день є чинною постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення» від 17.10.2008 № 955, якою установлені ціни:

- на лікарські засоби, включені до Національного переліку основних лікарських засобів (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), граничні постачальницько-збутові надбавки не вище ніж 10 відсотків, що нараховуються до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків та зборів, та граничні торговельні (роздрібні) надбавки, виходячи із закупівельної ціни з урахуванням податків, що не перевищують такі розміри: до 100 грн. (включно) – 25 відсотків; більше ніж 100 до 500 грн. (включно) – 20 відсотків; більше ніж 500 до 1000 грн. (включно) – 15 відсотків; більше ніж 1000 грн. – 10 відсотків;

- на лікарські засоби (крім наркотичних, психотропних лікарських засобів, прекурсорів та медичних газів), які придбаваються повністю або частково за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, граничні постачальницько-збутові надбавки не вище ніж 10 відсотків, що нараховуються до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків та зборів, та граничні торговельні (роздрібні) надбавки не вище ніж 10 відсотків, що нараховуються до закупівельної ціни з урахуванням податків;

- на лікарські засоби, включені до переліку міжнародних непатентованих назв лікарських засобів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України «Про забезпечення доступності лікарських засобів» від 17.03.2017 № 152, з урахуванням змін, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 № 135, граничні постачальницько-збутові надбавки в розмірі 10 відсотків, що нараховуються до оптово-відпускної ціни з урахуванням податків, та граничні торговельні (роздрібні) надбавки в розмірі 15 відсотків, що нараховуються до закупівельної ціни з урахуванням податків.

Наведене вище свідчить про наявність усіх правових передумов для вирішення порушеного у законопроекті питання, яке полягає, на нашу думку, скоріш у забезпеченні належного державного контролю за додержанням державної дисципліни цін. Принагідно зауважимо, що у пояснювальній записці відсутній аналіз практики виконання суб'єктами господарювання передбачених Постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2008 № 955 вимог щодо граничних постачальницько-збутових та торговельних (роздрібних) надбавок на ціни на лікарські засоби, який би дозволив зробити висновок про необхідність встановлення на законодавчому рівні пропонованих у законопроекті обмежень.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк